

Damızlık Kümeslerinde En İyi Uygulamalar



Yer Yumurtasının Önlenmesi





Yer yumurtası neden bir sorundur?

1 Yere yumurtalanan yumurtalar (yer yumurtaları) hatırı sayılır derecede daha yüksek kontaminasyon riskine sahiptir, kuluçka randımanı ve civciv kalitesini düşürür.

İdeal yer yumurtası sayısı sıfırdır, ancak her sürüde belli bir oranda yumurtanın yere yumurtlanması beklenebilir. Sürünün ömrü boyunca yer yumurtası oranının %2-3'ü aşması bir sorun göstergesidir. Yer yumurtası oranı üretim başlangıcında çok daha yüksek olacaktır, ancak pik verimi ile birlikte %1-2 seviyesine düşmelidir. Yüksek yer yumurtası oranlarının sebepleri araştırılmalı ve çözmek için gerekli aksiyonlar alınmalıdır.



Yer yumurtasını önlemek için en iyi uygulama

Yer yumurtasını önlemenin anahtarı, dişilerin follukları kullanmaya erken dönemde alıştırılmasıdır. Önleme azaltmaya çalışmaktan daha iyidir.

Yer yumurtasını önlemek için sevk ve idarede 3 önemli nokta:

- 1 Eğitim – dişilerin follukları kullanmasını sağlamak
- 2 Çevre - dişileri follukta tutmak
- 3 Alternatif yumurtlama alanlarını yok edin – böylece dişilerin yere yumurtlaması önlenir



Yetiştirme

- 1 **Yetiştirme ve üretim döneminde aynı yemlik ve suluk sistemlerine sahip olun.**
- 2 **28 günlükken tünek veya platformlar yerleştirin.** Yetiştirmede, üretimde olduğu gibi aynı tipte tünekler kullanın. Dişi başına 3 cm veya 500 dişi için 1 m² platform sağlayın. Veya yerel mevzuata uygun hareket edin.
- 3 **Su hatlarını sletlerin üzerine yerleştirin.** Bu dişileri sletlere çıkmaya teşvik eder.
- 4 **Yetiştirmedeki ışık yoğunluğu yerel mevzuatlara uygun olmalıdır, ancak ışık yoğunluğu minimum 10 - 20 lüks olmalıdır.** Bu, dişileri hareket etmeye ve tünek/ platformları kullanmaya teşvik edecektir.
- 5 **Yemlik ve suluk sistemleri üzerindeki şok telini kapatın.** Şok tellerinin açık olması dişilerin follukları kullanmak için zıplamalarını engeller.



2



3



5

Elektrik tellerine alternatif sistemler, elektrik olmayan çift tel ve makaralı çubuklardır.



Transfer

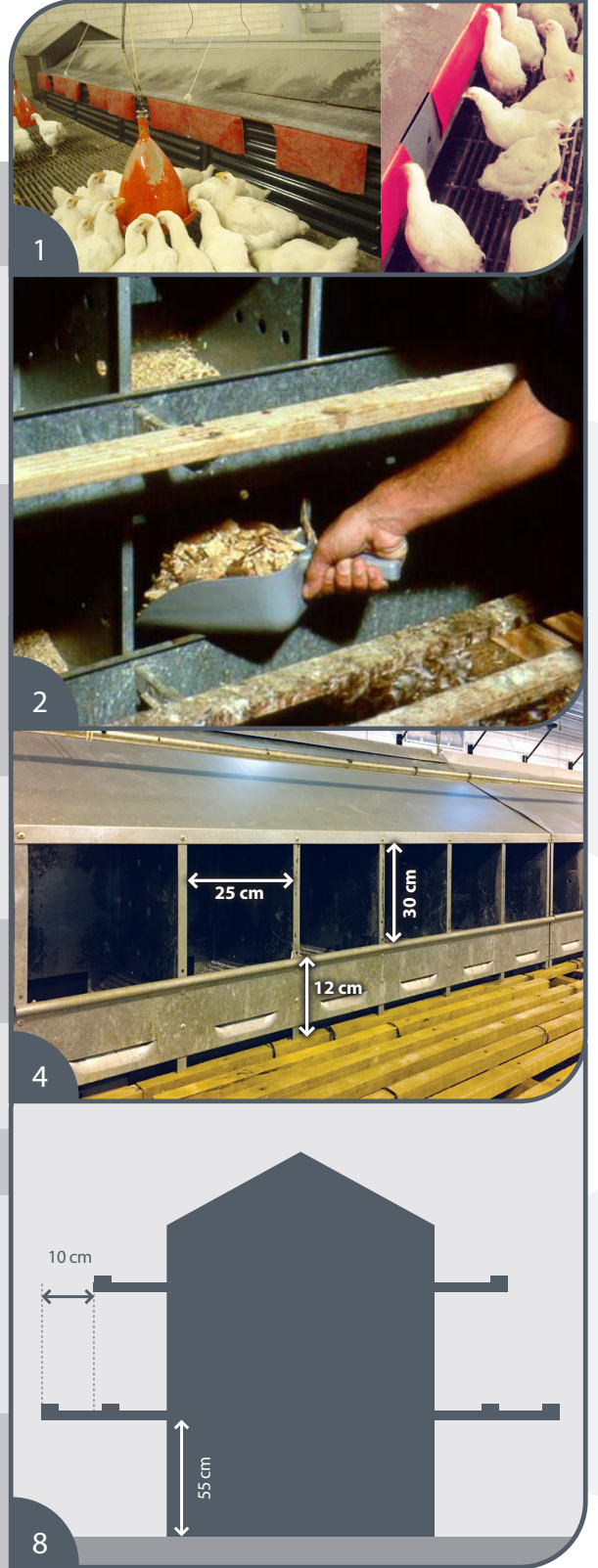
- 1** Üretim kümesine transferden önce tüm ekipmanların kurulmuş ve çalışır durumda olduğundan emin olun. Yetiştirme ve üretim aynı kümeste ise, üretim ekipmanları 20/21. haftaya kadar yerleştirilmelidir.
- 2** Damızlıkları doğrudan sletlerin üstüne indirin. Bu, damızlıkları sletleri kullanmaya ve su bulmaya teşvik edecektir.
- 3** Damızlıkları kasalardan sletlere indirme işlemini nazikçe yapın.



Üretim

Folluklar

- 1 İlk yumurtayı görene kadar follukları kapalı tutun.
- 2 Folluk ve tüneklerin temiz ve iyi durumda olmasını sağlayın. Folluk gözleri dişiler için çekici olmalıdır. Manuel folluk gözlerine konan altlık malzemesinin kalitesine dikkat etmek gerekir, sık sık kontrol edilmelidir.
- 3 Işıklar kapanmadan bir saat önce follukları kapatın ve ışıklar yanmadan bir saat önce follukları açın. Bu, damızlıkların gece folluk içine tünemelerini önleyecektir. Daha yüksek oranda yere yumurtlanması durumunda follukların daha erken açılması gerekebilir (ışıkların açılmasından 2-4 saat önce).
- 4 Folluk girişi dışının girmesi, dönmesi ve rahat bir şekilde çıkması için yeterli büyüklükte olmalıdır.
- 5 Folluklar sağlam bir girişe ve sağlam tabana sahip olmalı ve yerine sıkıca sabitlenmelidir.
- 6 Slet yüksekliği zeminden en fazla 25 - 30 cm olmalıdır.
- 7 Slet açısı %5 eğimden daha fazla olmamalıdır.
- 8 Manuel folluklar için, alt katın folluk basamağı yerden 55 cm'den daha fazla yüksek olmamalıdır. Alt kat basamağı, ikinci kat basamağından en az 10 cm öne uzanmalıdır.
- 9 Manuel folluk için göz başına 3-4 dişi ve otomatik folluklar için her metre başına maksimum 40 dişiye (doğrusal ayak başına 12) izin verilmelidir.



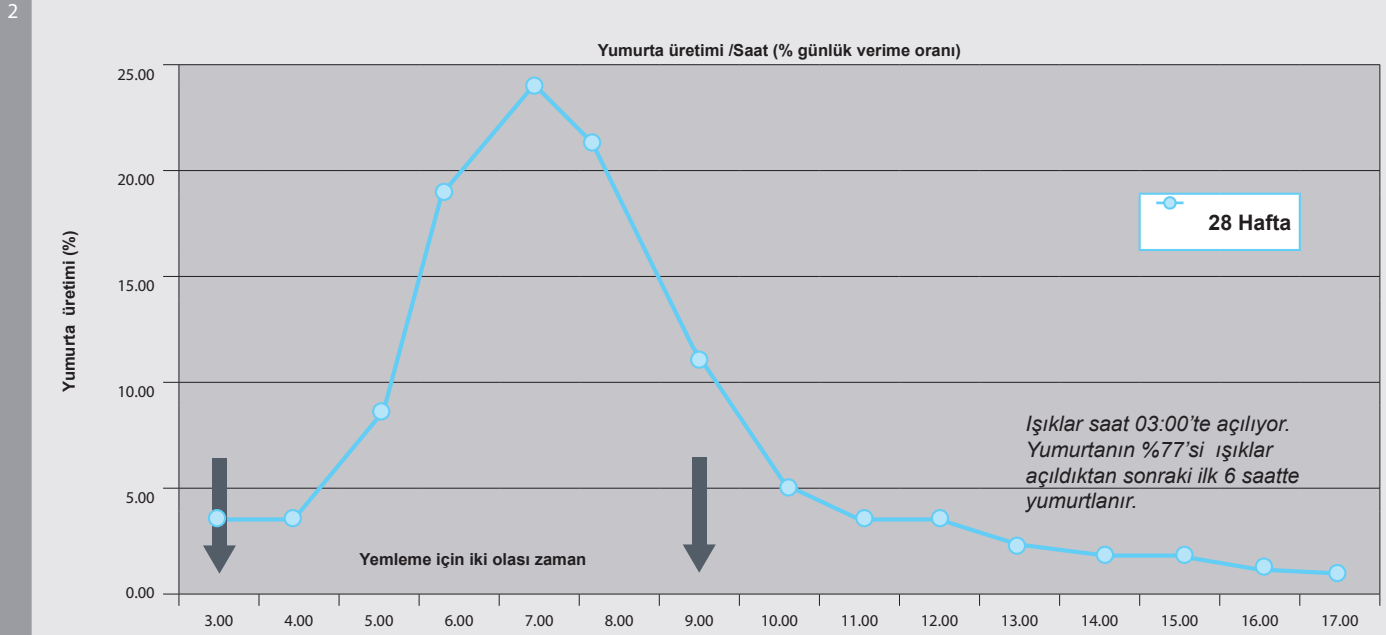


Damızlık Kümeslerinde En İyi Uygulamalar

Yer Yumurtasının Önlenmesi

Yemlik ve Suluk Yönetimi Yemlik ve Suluk Sevk- İdaresi

1 **Damızlıkları, ışıkları açtıktan sonraki 30 dakika içinde veya ışıklar açıldıktan 6 saat sonra yemleyin.** Yumurtlamanın yoğun olduğu saatlerde damızlıkları yemlemekten kaçının. Yetiştirme ve üretim aynı kümeste olduğunda yemleme saatinin farklı olmaması gerektiğini unutmayın.



3 **Damızlıklar her zaman rahat bir şekilde suya erişebilmelidir.**

4 **Yemlik / suluk hatlarının üzerinde elektrikli şok telleri olmamalıdır.**

5 **Yemleme davranışını izlemek için sürüyü yemleme esnasında ziyaret edin.** Bu, yer yumurtasının artmasına neden olabilecek olası sorunları tanımlamak için doğru bir zamandır (örneğin, yeterli yemlik alanının olmaması, yemliklerin follukların önünde engel oluşturması).

6 **Mümkünse, kullanılmadığında yemlikleri kaldırın.** Böylece yemliklerin, dişilerin folluklara geçişine engel olması önlenecektir.

7 **Genel yemlik sevk-idare noktaları**

- Yemlikler arasındaki mesafe en az 100 - 120 cm olmalıdır.
- Slet üstüne yerleştirilen yemlik ve suluk sistemleri slet kenarından en az 60 cm uzaklıkta olmalıdır.

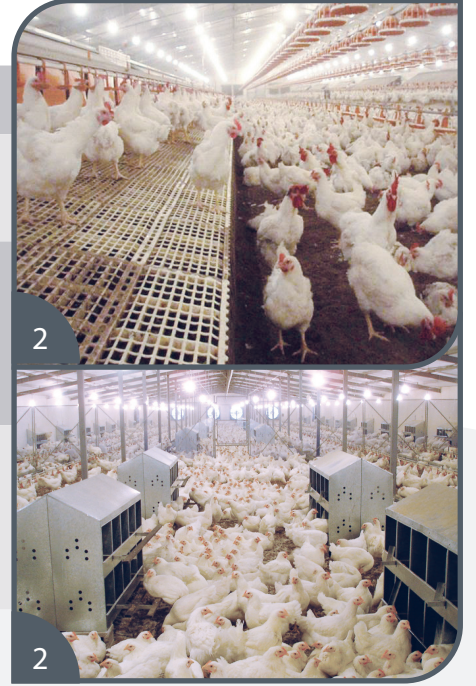


Üretim Döneminde Yemlik Alanı

Horoz		Dişi	
Kanal yemlik cm	Tabak yemlik cm	Kanal yemlik cm	Tabak yemlik cm
20	13	15	10

Aydınlatma

- 1 Önerilen aydınlatma programını takip edin.
- 2 Işık, kümesin her yerinde uygun ışık yoğunluğunda (en az 20lüks) olacak şekilde üniform olarak dağıtılmalıdır.
- 3 Yetersiz aydınlatılmış alanlar veya gölgeler ortadan kaldırılmalıdır. Sletler üzerinde, soğutma peteği hava giriş kapaklarının ve manuel follukların altında ilave ışıklandırma yapılması gerekebilir.
- 4 Otomatik folluklar için, mümkünse, folluğun önündeki ışık yoğunluğunun, altlık alanındaki en düşük ışık yoğunluğundan daha yüksek olmadığından emin olun.



Havalandırma

- 1 Havalandırma sistemleri kümes sıcaklığını 18-24°C aralığında tutmalıdır.
- 2 Folluk içinde hava akımı olmamalıdır.
- 3 Havalandırma, kümes içinde eşit şekilde dağıtılmalıdır. Düzensiz havalandırma, damızlıkların kümesin daha rahat alanlarına gitmesine neden olarak bir yapay folluk alanı yetersizliği yaratabilir.



İyi havalandırma nedeniyle kanatlıların üniform dağılımı

Kötü havalandırma nedeniyle kanatlıların kötü dağılımı

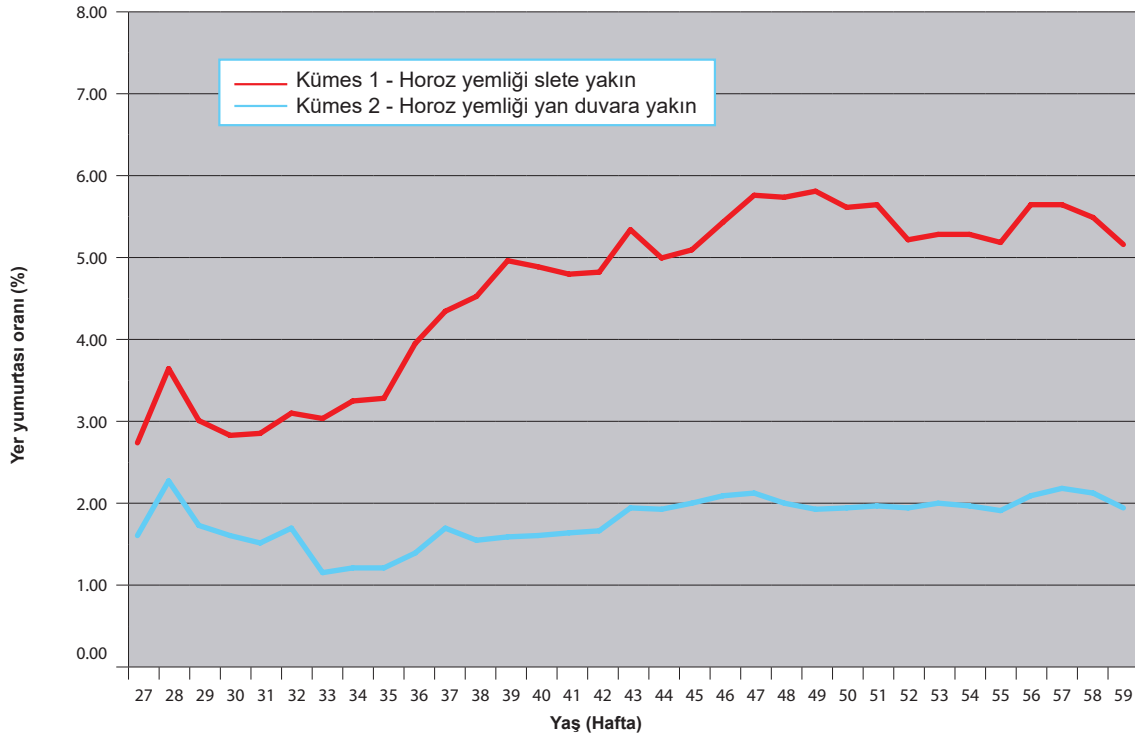


Damızlık Kümeslerinde En İyi Uygulamalar

Yer Yumurtasının Önlenmesi

Horozların Etkisi

- 1 **Horozlar ve dişiler cinsel olgunluk yönünden senkronize edilmelidir.**
- 2 **Aşırı çiftleşmeyi önleyin; önerilen horoz oranlarını takip edin. Yüksek horoz oranları, folluklara gitmek isteyen dişilerin önünde bir engel oluşturabilir.**
- 3 **Horoz yemliklerini mümkünse folluk bölgesinden uzağa yerleştirin.**



3

Horoz yemliklerini folluklardan uzağa yerleştirmek horozların, dişilerin folluklara geçişine engel olmasını önler

Yerleşim Sıklığı

- 1 **Yüksek yerleşim sıklığından kaçının (m² başına > 5.5 damızlık).** Folluk alanının kullanımında bir baskı ve dişilerin hareket etmesine karşı engel oluşturacaklar.

Genel Sevk-İdare Noktaları

- 1 **Üretim döneminde kümesin içinde düzenli olarak yürüyün.**
 - Bu, dişileri yerden sletlere doğru teşvik eder ve özellikle pikten önceki dönemde önemlidir.
 - Kümes içinde, üretimin ilk 3 haftası boyunca günde 10-12 kez dolaşılmalıdır. Daha sonra, yerdeki yumurtaları toplamak ve yere yuva yapmaya çalışan dişileri hareket ettirmek için günde en az 6 kez kümes içinde yürüyün.
 - Yere yuva yapmaya çalışan dişileri nazikçe alarak folluk gözlerine bırakın.
- 2 **Otomatik folluklarda, yumurta toplama bantlarını ilk yumurta yumurtlanana kadar günde birkaç kez çalıştırın.** Bu, dişilerin gürültüye alışmasını sağlayacaktır.
- 3 **Folluk dışına yumurtlanmış yumurtaları sık sık toplayın.**
- 4 **Kanatlı sağlığı.** Hasta veya sıcak stresine maruz kalan kanatlılar daha az aktiftir ve yumurtlamak için folluklara gitme olasılıkları daha düşüktür.

Sunulan bilgilerin doğruluğunu ve uygunluğunu sağlamak için her türlü çaba gösterilmiştir. Bununla birlikte, Aviagen, bilgilerin kanatlıların sevk ve idaresinde kullanılmasının sonuçları ile ilgili hiçbir sorumluluk kabul etmez.

Ross ırkının sevk ve idaresi hakkında daha fazla bilgi için lütfen yerel Teknik Servis Müdürünüz veya Teknik Servis Departmanınız ile iletişime geçin.

Bu Teknik döküman Aviagen Anadolu Teknik Müdürü Rıza Elmas tarafından düzenlenip, Türkçeye çevirilmiştir.

www.aviagen.com



0715-AVNR-042